

I N S T R U M E N T S

ELS INSTRUMENTS DEL MODEL

Cada un dels esquemes aquí inclosos són propostes de caràcter tècnic que han de menester un conjunt d'instruments de caràcter legal, econòmic, organitzatiu i educatiu per assolir els objectius que de cada esquema se'n deriven. Per exemple, per a la gestió de residus s'estan esmerçant esforços en campanyes educatives i de comunicació per separar la matèria orgànica i la resta de fraccions residuals però, alhora, s'han desenvolupat un seguit d'aspectes organitzatius: nova contracta, acord cívic per a la neteja i el reciclatge de residus; en el capítol financer, els "ecoparcs", la restauració de l'abocador del Garraf han estat finançats pels fons de cohesió europeus; en un futur pròxim, quan totes les instal·lacions de valorització de residus estiguin en funcionament, s'hauran de dictar normes per limitar la generació de residus en massa...

A més a més dels instruments específics de cadascun dels aspectes tractats: mobilitat, subsòl, residus, etc. que, en alguns casos, s'hauràn de desenvolupar pròximament, es proposen a continuació un conjunt d'instruments de caràcter general que els engloba i els transcendeix.

INSTRUMENTS DE CARÀCTER ECONÒMIC

Atès que la batalla per a la sostenibilitat es guanyarà o es perdrà en les ciutats i que, avui, les ciutats apleguen el 80% del conjunt de ciutadans, sembla del tot raonable que els pressupostos de l'Estat es reparteixin en uns percentatges diferents dels actuals entre les administracions (Estat, Autònoma i Local).

Els percentatges destinats a l'administració local, haurien de permetre abordar els reptes actuals i els futurs, qüestió aquesta impossible amb l'actual traspàs de fons de l'Estat.

S'ha d'aturar el procés actual que porta als municipis a finançar-se, en bona part, amb les plusvàlues de la urbanització. El resultat, ja s'ha vist, ha estat una immensa suburbialització del territori.

En l'àmbit dels fons europeus segurament s'ha fet tard, però és evident que els fons en transport (teòricament el 50% dels fons de cohesió) podien haver incidit en un model de mobilitat més sostenible.

INSTRUMENTS DE CARÀCTER ORGANITZATIU

La relació íntima entre els elements existents a l'Àrea Metropolitana de Barcelona i les conseqüències que se'n deriven per no abordar els problemes conjuntament fa necessària la creació d'un govern metropolità que abordi els grans reptes d'ordenació el territori, els ambientals, els econòmics i els socials.

Aquest govern hauria d'incorporar, per exemple, aspectes tant importants com la gestió del conjunt de xarxes de ferrocarril o millor de la mobilitat integral.

Aquesta proposta obliga a reorganitzar els actuals òrgans institucionals.

Per altra banda, després de la Cimera de Río s'imposa la creació de mecanismes de participació i e-govern tant pels ciutadans com per a la societat civil.

INSTRUMENTS DE CARÀCTER LEGAL

Per desenvolupar molts dels objectius de les diferents realitats exposades s'haurà de modificar part de l'ordenament legal actual, ara bé, paral·lelament, es proposa la promulgació d'una Llei territorial que permeti un desenvolupament més sostenible de l'Àrea Metropolitana de Barcelona i dels seus municipis.

La plasmació de l'esmentada Llei de l'Àrea Metropolitana de Barcelona hauria de dotar de competències al govern metropolità per assolir els objectius que el model imposa.

INSTRUMENTS DE CARÀCTER EDUCATIU

S'ha dit que la batalla per a la sostenibilitat es guanyarà o es perdrà en les ciutats i ja s'ha vist que es guanyarà si, entre altres, el ciutadà es fa l'amo de la seva pròpia existència i participa de manera responsable en el procés.

Aquesta premissa obliga a repensar, no importa, per a quina edat, el conjunt de programes de formació reglada i no reglada. Obliga, també, a crear els escenaris educatius adients per augmentar la capacitat d'anticipació a diferents escales, avui tan disminuïda.